

mert készítmények
szülése ellen
Párisban.

Legjobb óvász a haj
szülése és kihullása el
a beteg haját új életre
mozdítja. Ajánlható azoknak,
aknak Egy üveg ára 1 frt.

Legjobb óvász a haj
szülése és kihullása el
a beteg haját új életre
mozdítja. Ajánlható azoknak,
aknak Egy üveg ára 1 frt.

Legjobb óvász a haj
szülése és kihullása el
a beteg haját új életre
mozdítja. Ajánlható azoknak,
aknak Egy üveg ára 1 frt.

Legjobb óvász a haj
szülése és kihullása el
a beteg haját új életre
mozdítja. Ajánlható azoknak,
aknak Egy üveg ára 1 frt.

Legjobb óvász a haj
szülése és kihullása el
a beteg haját új életre
mozdítja. Ajánlható azoknak,
aknak Egy üveg ára 1 frt.

Legjobb óvász a haj
szülése és kihullása el
a beteg haját új életre
mozdítja. Ajánlható azoknak,
aknak Egy üveg ára 1 frt.

Legjobb óvász a haj
szülése és kihullása el
a beteg haját új életre
mozdítja. Ajánlható azoknak,
aknak Egy üveg ára 1 frt.

Legjobb óvász a haj
szülése és kihullása el
a beteg haját új életre
mozdítja. Ajánlható azoknak,
aknak Egy üveg ára 1 frt.

Legjobb óvász a haj
szülése és kihullása el
a beteg haját új életre
mozdítja. Ajánlható azoknak,
aknak Egy üveg ára 1 frt.

Legjobb óvász a haj
szülése és kihullása el
a beteg haját új életre
mozdítja. Ajánlható azoknak,
aknak Egy üveg ára 1 frt.

Legjobb óvász a haj
szülése és kihullása el
a beteg haját új életre
mozdítja. Ajánlható azoknak,
aknak Egy üveg ára 1 frt.

Legjobb óvász a haj
szülése és kihullása el
a beteg haját új életre
mozdítja. Ajánlható azoknak,
aknak Egy üveg ára 1 frt.

Legjobb óvász a haj
szülése és kihullása el
a beteg haját új életre
mozdítja. Ajánlható azoknak,
aknak Egy üveg ára 1 frt.

Legjobb óvász a haj
szülése és kihullása el
a beteg haját új életre
mozdítja. Ajánlható azoknak,
aknak Egy üveg ára 1 frt.

Legjobb óvász a haj
szülése és kihullása el
a beteg haját új életre
mozdítja. Ajánlható azoknak,
aknak Egy üveg ára 1 frt.

Legjobb óvász a haj
szülése és kihullása el
a beteg haját új életre
mozdítja. Ajánlható azoknak,
aknak Egy üveg ára 1 frt.

Legjobb óvász a haj
szülése és kihullása el
a beteg haját új életre
mozdítja. Ajánlható azoknak,
aknak Egy üveg ára 1 frt.

Legjobb óvász a haj
szülése és kihullása el
a beteg haját új életre
mozdítja. Ajánlható azoknak,
aknak Egy üveg ára 1 frt.

Legjobb óvász a haj
szülése és kihullása el
a beteg haját új életre
mozdítja. Ajánlható azoknak,
aknak Egy üveg ára 1 frt.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt — kr.
Fél évre 5 — —
Negyed évre 2 — 50 —
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető min-
den közlemény főpíacz. Vecsey
László földszint, a szerkesztőségbe
börmentve küldendő.

Előfizetheti helyben:
TELEGDI K. LAJOS és főszerk.
CSÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésében és a kiadóhiva-
taltalan KUTÁSI IMRE könyv-
nyomdájában s a postabizaltok
úján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével

Hirdetési díj:
Négy hasábon heti sorozat 5 kr.
Nagyobb rajzokkal s többoldos
hirdetések alkú szerint a Le-
wicse öb b á r é r t v e t o t n e k f e l .
Bélyegdíj minden kiadón beita-
sáért 30 kr.
„Ny. litér”-ben megjelenő közle-
mény minden példát 20 kr.
Hirdetések felvételnek a kiadó-
hivatalban, KUTÁSI I. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHÉ-
MAN H. könyv. iródjában is.
Négy mértékű vagy börtönmentesítési
beiktatók kártyák nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adának.

1848. MÁRCZIUS 15. EMLÉKE.

Hogy embernek tessél: ha csak arra vággyol,
Ha csak földi, silány por-érdek kormányol;
Ha, midőn jobb részed, hatni, tenni indul,
Nem száguldoz elméd a menny iveni tul;
Nem a fenn kerengő miliárd világok
Rejtelmi közé ver fenulobogó lángod;
Forró gerjedelmek, tusakodó vággyak
Ha önnön magokban üdvöt nem találnak;
Vagy a vértanuság Golgothája előtt
Ha elsápad arcod, meghanyatlík erőd;
Ha Husz tüzhálála, vagy egy Galilei
Szent irigység helyett bír félemlíteni;
Kardodat se lendítsd, ki se bontsd vitorlád,
Csak örök gyötrelmek tengerére tolnád;
Zászlót ne lobogtass, fel ne suhints kardod,
Szemfedőd les: egykor, s ezt szivednek tartod.
De ha — bár egy parány — egy világ
vagy magad,
Melyet e muló lét az örökre ragad;

Azt hiszed, azt érzed, hogy gondolni, tenni.
Annyi, mint egekkel egybekötve lenni;
Munkálsz, mert a munka életföltéled,
Magadat a nélkül, mert nem is képzeled,
Munkálsz, s bár ha munkád hiúsul kudarc-
czal,
Ver valami benned, a mi földmagasztal;
Eszméid máglyáján gyönyör közt ég lelked:
Oh a bölcsék kövét te akkor fellelted.
Oh boldog te akkor, fejed csillakokig,
Istenek sorába büszkén magasodik!
Ne értsen, övöltön itt alant a világ:
A magasság kara rád Hozsánnt kiált.
De mért e fekete hangulat lelkemen?
Mintha csak marttyrok égnének ide lenn?!
Mintha minden ut, mely emel a magasba
Latrok- s keresztekkel lenne csak kirakva;

Koszoruzva lenn is nincs-e ihlett homlok.
Izzó halántékon fris borostyánlombok?!
Hisz te is, nagy eszmék fölkennt apostola,
— Kit elzár előlünk bérez, tenger távolsa,
Ki egekberontó szenvedélylyel vívtad
Sikerét szent álmod, örök céljaidnak;
Ki forró szótad olvasztó tüzevel,
Egygyé áramlattal milliók lelkével,
Ki egy nagy gondolat szárnyára ragadtad
Öregét, mint ifjút a Cziklops hadaknak;
Kétszer vagy te boldog, kétszer lettél áldott,
— Mert bár élve türsz is szent vértanuságot.
Érzened, látmod kell: nem éltél hiába
Nevedet a hála zokogva kiáltja.
S üdvösközz, a melyet elménk harcza kutat,
Ma is nagy szellemed, mutatja az utat,
Vitorlád még dagad, zászlónk fennen lobog,
Kard helyett ész, elne szikrázik, háborog,

Te bontottad azt ki, te ragadtad azt fel.
Fegyverink változtak csak a szelvésekkel;
De mely felé törünk, az irány a régi,
A jelöltét révet el is fogjuk érní.
Kétszer vagy te boldog, kétszer nagy, sze-
rencsés;
Mert mig érkezéled a magasban lesnek,
Itt alant a földön teidről távol,
Teid közt élsz, hatsz, itthon vagy akárhol.
Itt maradsz akkor is, szívünk itt marasztal,
Ha az egy a porból magához magasztal.
Kétszer vagy te boldog, és hányszor szeretve!
Hisz a csillagokból ha neved kiveszne,
S nemzetünk nemtöje ha keresne sírva:
Ragyogó betűkkel milliószor írva,
Bizony föllelné a legerősb márványon:
Egy hű nép szívében nagy Magyarországon!
E. Kovács Gyula.

Márczius 15-ikén.

A nemzeti ébredés rövid, de tündér
szép hajnalának évfordulójához értünk, a
magyar nemzetnek nagy ünnepére virra-
dánk a mai nap felderültével. Az Adria és
Kárpátok közötti tájék, melyen anynyi vész,
oly sok vihar átvonult, viszhangozni fog az
ünnepi zajtól. Lángbetűkkel, kiolthatatlan
van ennek emléke bevésvé minden igaz
honfi szívébe, de be van a magyar nép tu-
datába, s onnan kitörölni még a századok
vihara sem fogja.
A hivatalos világ nem fogja ugyan
sem harangok zúgása, sem az ágyuk dör-
gése közben ide-oda zarándokoló processziók
által megülni e napot; de annál szentebb,
annál magasabb lesz az az őszinte me-
leg érzés, melytől a még el nem kereso-
sult, multja iránt jó emlékekkel s hálás
kegyelettel viseltető igazi magyar szív örö-
mében feldobog.
Ha a büszke római fenhordott fővel
hirdette magáról: »c i v i s r o m a n u s
s u m !« ha a kicsiny Svaicz lakója fennen
dicsekszik végtelen szabadságával; s ha
könybe lábbadt, — de ugyanakkor az el-
fojtott harag bösz villámaait szóró — sze-
mekkel gondol Osztrolenka vérázott meze-
jére az elnyomott löngyel: nem telhetik-é
el szíve önértzetel a sorsüldözött magyar-
nak, ha multjára, oly sok dicsőséggel tel-
jes multjára gondol.

Ki multjához érzéketlen
Szébb jövőre érdemtelen!
Zengé a költő, tanítja a történelem.
Van-e ember, ki csak számot tarthat
a magyar névre, hogy e nap fontosságát
és jelentőségét ismerni meg ne tanulta
volna?!

Ha van, menjen ki e nap évforduló-
ján a nagy természetbe, hallgassa meg az
énekzők seregének reggeli imáját, figyelje
meg a fák között elsurranó szél suttagá-
sát, találni fog abban valami újat, valami
szokatlant, melytől szívében is lángra gyul
egy kibeszélhetetlen érzélem, s reá nézve
is ünneppé, nagy és magasztos ünneppé
leend e nap.

Majd ha vénül a világ, beszélni fog-
nak az unokáknak erről a korról — mit e
nap képvisel — a nagy apák. Beszélni fog
az apa gyermekének, midőn az egykor vér-
rel áztatott mezőre szántani megy, hogy
tanulja megismerni a szentnek tartani a
földet, melyhez anynyi szent emlék csatol,
melynek minden rögéhez honfi vér tapad.
Vagy ha téli esteken körül ülnek a családi
tűzhelyt, elfogják mesélni, mint dobogott
fő a legszébb, legédesebb reményektől el-
telve 14 millió szív egy szóvá, s mint ol-
vadt össze a haza egy érzelmmé; ez ér-
zelem lelkesülés, a szó szabadság vala.

Hiszen maga a zúgó szél éleszté lán-
goló tüzzé a szabadságéretet izzó parázsát,
hogy világra és nemzedékekre szóló tanul-
ságot fenmaradjon ama nevezetes 12 pon-
tban: »mit kívánt a magya-
r n e m z e t !«

Márczius 15-öt jelez ma is a naptár,
mint jelzett a nemzeti újraébredés ama di-
cső korszakában, s a nemzet szeméből egy
pár könyesepp gördül alá, s az ajkáról el-
röppenő sóhajok buzgó imává olvadnak
össze.

Szívében érzélem, szemeiben köny, aj-
kain ima.
De mért ne?!

Hiszen e nap emlékének fénye dic-
teljesen ragyog bé hazát, nemzetet, mert
hozzá van fűződve a második szenthárom-
ság, az e g y e n l ő s é g , t e s t v é r i s
é g é s a s z a b a d s á g s z e l l e m e .

Harminczöt év tünnt az óta el, mikor
a sokat szenvedett nemzet borús egére feljött
a szabadság napja, midőn megvalósuláshoz
közelgett az ifjúkori álom t. i. nemcsak
szabaddá, boldoggá és nagygyá, hanem egy-
szersmind önállóra varázsolni e hazát, s
végig zugott az egész hazán:

»Rabok legyenek vagy szabadok
Éz a kérdés választások!«

Igen, 35, viszontagságokkal meglehe-
tősen teljes év tünnt azóta el, mikor a ma-
gát magának és dicsőnek képzelt öntudatra
ébredt nemzet felbuzdult lelkesedésében a
gigászok erejét érezte karjaiban, s képes
lett volna a pokol kapuinak ostromára vagy
megdöntésére.

S bár a remény, hogy új s örök életre
támad a multját s jövődjét már régen
s anynyiszor megbűnhődött magyar, s hogy
a szabadság, egyenlőség, testvériség diada-
lát üli, tökéletesen nem mehetett is telje-
sedésbe: mindazáltal lehetne-e a szemünk-
ben csillogó köny a lemondás, elfáulás és
a reménytelen jövő bánatos könnyűje?

Oh nem! mert »az nem lehet, hogy
anynyi szív hiában onta vért, s keservben
anynyi hű kebel, szakadt meg a honért!«
»A föld a melyen anynyiszor apáink vére
folyt« nem maradhat örökké sivár, mert vi-
rulnia kell. Hiszen a nép szabadság lán-
gok profétája hirdeté egykor, hogy lesz
még, egy nagy ünnep, midőn a szabadság
napja áthatja az egész világot s feltáma-
dását, örökéletre kelését hirdeti a népek
szabadságának, függetlenségének, önállás-
nak.

Ez hitünk és ez vallásunk, a mint
Isten érzénünk adta, mely mint egy tűz
oszlop megvilágosítója, irányadója érzelme-
inknek és tetteinknek, midőn kizarándoko-
lunk az örök béke megszentelt berkére, le-
róvni kegyeletünk hálaadóját szabadság-har-

czunk vértanni iránt. S ha az emberi és
isteni jogokat lábbal tapodó zsarnokok is
porba omolnak elődeiknek sirjánál, hogy
azoknak tetteiből bátorítást merítsenek:
nem méltóbb-é, hogy minden jó magyar lé-
lek szent áhitattal eltelve boruljon le a
szabadságotárra, az elvérzett hősök dicső
porai felett, mert hiszen azok alól is nem-
zeti nagyságunk ragyog felénk.

Azért a kiállott szenvedések megpró-
báltatások emléke nehéz idők s teljesület-
len remények kínzó fájdalma némuljon el e
napon mind.

Oh nemzetem, magyar nép! küzdj,
bizzál és remélj!

Gressner Imre.

Debreczen, márc. 15.

— Márczius 15 ma. Széles e hazában,
minden valamire való helyen, a hol még ma-
gar szív dobog, megünnepelik ezt a napot
szent kegyelettel, igaz honfui lelkesedéssel.
A budapesti egyetem ifjusága, valamint a vi-
dek ref főiskoláinak ifjusága mindenütt lelkes
ünnepélyeket rendez. Ilyenkor látjuk, hogy a
m á r c z i u s i i f j u s á g n e m h a l t m e g .
El az utódokban. Hiszen ez a fiatalság örök
mint az eszme, a melyért a márcziusi ifjuság
lelkésült, s a minek mi nem diadalát, hanem
csak — e m l é k é t ü n n e p e l j ü k . De legalább
ünnepelünk igaz szívvel, igaz lélekkel . . . És
dolgozunk teljes erőnkkel az elv győzelméért

— Egy év után. Feldobog az ember
keble, ha még rá emlékszik is, mily emelkedett
hangulatban ünnepeltek meg az 1848. évi
márcz. 15. első évfordulóját. Az országgyű-
lés akkor már Debreczenben volt. M i n d e n
b o l t b e z á r a t o t t . Az országos lapok
itt szerkesztetvén, ezek felíven felíven jelentek
meg, a lap élén jelezve, hogy most ünnepel az
egész haza, s ez a nap méltó arra, hogy az
utókor által is örökké megünnepeltessék.

Hogy is volt csak?

Márczius 15-e 1848-ban egyik legszebb
napja volt a magyar nemzetnek. Ekkor tépte
le hősies karokkal a zsarnokság bilincseit ke-
zéről, melyekkel később a történelem legszebb
fejézeit csinálta . . .

Márczius 14-én még alig gondolta valaki
a fővárosban, hogy mi fog másnap történni.
Halotti csend volt a külvilágban, csak a ke-
lkekben égett a honszeretet és a szabadság
utáni vágy, melyet a külföldön folyó mozgal-
mak csak élesztettek.

A levegőben volt az eszme. Az embere-
ket tenni ösztönözte a génius.
Petőfi, Vasvári, Jókai, Buloyovszky, a fi-
atalság egyik vezére szüntelenül tanácskoztak.
Előlegesen megállapodtak a teendők felől, el-
készítették a 12 pontot, Jókai proklamációt
írt, Petőfi pedig a „Talpra magyart” írta meg.
A 12 pontot márczius 15-én reggel ki-
függesztették a falakra e czim alatt:
„Mit kíván a magyar nemzet.” Roppant
nagy csoportok határtalan lelkesüléssel olvas-
ták azt. A nőttön-növő, s egygyé olvadó tö-

meg előtt ekkor Petőfi szavalta el „nemzeti
dalát.” Az elhatározó pillanat ez volt. A nép
ujjongott és szomjuhozott a szabadság után.

A tanintézetek növendékei azonnal
csatlakoztak a tömeghez. Az egyetem előtt is
felolvastattak a 12 pont; Petőfi pedig elsza-
valta gyönyörű „nemzeti dal”-at. A nép egí-
gható morállal ismétlé annak esküszavait:

A magyarok istenére esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!
A 12 pont elsőjének a sajtószabadság-
nak azonnal érvényt szerzendő: a „Talpra ma-
gyar”-t és a nemzet követelményeiként egybe-
foglalt pontokat a Heckenast nyomdájában ki-
nyomattak. Míg a nyomdában dolgoztak, Jókai
beszédet tartott a néphez, az európai viszo-
nyokat ismertetve, a szabadságvágy árulásától
beszelve, mely a világrégen keresztül szá-
guldott.

Pontban 1/2-12-kor mutatta fel I r á n y i
D á n i e l a sokaságnak a szabad sajtó első
nyomatványát, mely dörgő riadallal üdvözöl-
tetett. Nem hasonlítanak e határtalan örömszaj-
hoz a lelketlen ágyuk bömbölései, melyeket fe-
jedelmi sarkak születésénél szólatatnak meg.
A példányokat ezrelv kapkodták s mohón ol-
vasták. A nép megérett a szabadságra!

Délután a főváros közgyűlést tartott,
mindenkinek befolyása s jelenlétében. Követel-
ték, hogy a főváros gyűlése írja alá a pon-
tokat, mi azonnal megtörtént. Ekkor küldöttsé-
geket alakítottak, hogy ezek egyike vigye meg
a határozatot Bécsbe; a másik pedig követelje
a helytartótól a sajtó felszabadítását, s a fog-
sághban levő Tancsics Mihály kibocsátását.
A küldöttségek épen indulófélben voltak, mi-
dőn a pestvári kir. biztos megérkezett, s tud-
tul adta, hogy helytartó tanács kész enged-
ményekre, csak a katonák ne kérjenek.
Erre a küldöttség Budára ment. Mindahárom
kivánság teljesített.

A háborgó tengerhez hasonló néptömeg
Tancsics sajadítására ment, s ujjongva hozta
ki börtönéből. Az ujjazútetett nép „éljen a
szabadság” kiáltása egetverő volt.

Este a színházban „Bánk-bánt” adták.
Itt tetőpontját érte a lelkesedés. A határtalan
örömmámorban uszó nép zajától a színhá-
szek nem tudtak játszani. Egressy ekkor kiál-
lott a színpadra, s elszavalta Petőfi „Nemzeti
dal”-át. A zenekar pedig a Rákóczy indulót ját-
szotta, a legnagyobb lelkesedéssel; a
színházból a nép a legnagyobb lelkesedéssel
oszlott el.

Ez volt röviden a mai nap története.
Záporos szakadt egész napon át, mintha az
ég is örömkönyeket hullatni kívánna. De a fő-
városi közönség lelkeben hatalmasabban égett
a szabadság tüze, minthogy ezt az elemek lo-
haszhatták volna.

De ma? — Fagy mindenütt a hazában.

Erdemrendek kiosztása Debreczenben.

A kápolnai csata után egy napon a ma-
gyar hadsereg fővezérei összehívtattak Debre-
czenbe, a kormányzó szállására, bizonyos ün-
nepélyes ténny végrehajtása végett.

Ez ünnepeket, mint pár nap óta nyilván-
osan tudva volt, a hadvezéreknek érdem-
rendekkel feldíszítése leendett.
Klapka, Guyon, Mészáros, Perczel, Kiss
Ernő, Görgei és Bem voltak azon nevek, miket
az idő szerint a közeliismerés habérkoszortója
font körül, ezek voltak hivatta az ország által
kített másodikrendű érdemjelek elfogadására.

Volt pedig ez érdemjel: ezüst koszorúban arany kettős kereszt vörös szalagra fűzve. Közülök Klapka, Perczel és Bem nem jelenhettek meg a kormány székhelyén, ezeknek az érdemrendet helyükbe küldték; Guyon pár nap óta ott időzött már Debreczenben, Mészáros és Kiss Ernő a telet nagy részben ott töltötték s Görgői megígérte, hogy eljön. Ez ígéretet azonban még akkor tevő, midőn Kossuth Tisza-Füreden őt nevezte ki fővezérnek, azóta történt, hogy Vettert ismét fölé helyezte s most aztán kíváncsi volt mindenkinek, ha eljön-e, vagy sem?

A kitűzött nap reggelén, a debreczeni városház előtt, hol Kossuth lakott, nagyszámú néptömeget lehetett látni, daczára a hagyományos sárnak, gyülekezetben nem volt hiány, mindenki iparkodott használni az alkalmat, hogy mind azokat színről-színre láthassa, a kikről annyit beszél a hír, annyit álmodik a lélek.

A városház kapujában legelőször találkoztunk Guyonnal: középermetű szőke férfi volt, merész tekintetű arccal: szürke, piros zsinoros köpeny vállain: kísérő segédének akkor is fel volt kötve a jobb karja azon seb miatt, mit a branyiskói kigyót megvívásánál kapott.

A nép hangos eljenzéssel üdvözle a branyiskói hőst, ki alig birt utat törni a nép lelkesedése miatt a városház kapujáig. Miskolczon is ilyen fogadtatása volt, a hol legszebb hölgyek elhalmozták koszorúkkal, még paripája nyakán körül is koszorúkat fűztek.

Utána jött Mészáros, a hadügyér. Alakja maga a szelíd lemondás, ősz feje, kurta ősz szakállával, ingott jobbra-balra lepteivel; az ismerősök köszöntéseit nyájas, vékony hangon viszonozta, mely meglepte azokat, kik őt valami martialis alaknak szerették képzelni; szokása volt szeméit kegyesen le-lehunyni, mint egy áldozatra készülő martyrnak. Az a jökendő susogás hallatszott körülé, mely oly embert szokott illetni, a kit senki sem bámul, hanem mindenki szereti.

Később érkezett Kiss Ernő, a finom aristocrata hadvezér: aranyos molnárszínű mentéjében, mely a legfinomabb nyusztal volt prémébe, szállt ki hintájából. Fénylő zöld köcsagja dőlözegen reszkett kalpagja mellett, míg hintájából a kapuig ért, többször meg-megállt, kísérőinek egy-egy szót szólani, s magásra tartott fővel nézett szét a nép között, mint ki követeli azt a bannulatót, mely láttára ugy is önkényt támad a tömegben. Az arany paszomán könyökéig ért már; minden új diadal, új rangfokozatot hozott számára, s minden előléptetés szélesítte az arany zsinórtát jelvényét, ha még sokáig harcolhatott volna a csatákon, hős tettei nem hagytak volna helyét öltönyén az arany díszítménynek.

Csak egy volt még hátra: — Görgői. Még nem érkezett meg Debreczenbe: de azért akadtak, a kik hittek, hogy a kitűzött órára megérkeznek.

Ez alatt fenn a városház tanácssterében fogadta a kormányzó a hadvezéreket. Környezetében voltak a kegyeltelebb képviselők és katonai nevezetességek.

Ő maga ezuttal fekete polgári öltönyt vett magára, a más alkalmaknál használt közönségi atilla helyett s az érkezők mind-hogyének tudott valami lekötözött mondani.

Mészáros úgy lépett be, mint egy restelkedő szemérmes vén fiú, a ki nem bánta volna, ha szabad leendett otthon maradnia s egy mindenkinek szóló fejhajtással félre vonult egy ablakfényében, magához huzva kardját, nehogy zörgése által figyelmet találjon gerjeszteni.

Annál büszkébben lépett be Kiss Ernő.

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

A hazáért.

— Rajz a multból. — Szép napok! Arany napok! Örökre emlékeztetnek maradnak azok. A dajka erről regél a síró csec-emőnek: az anya ezek emlékeztetést idezi föl, ha gyermeke atyja után kérdez; az agg titkon könnyet töröl fénytelen szeméből s szomoruan hajtja le a fejét, mint a virág, a mely megért a hervadásra, ha azokra gondol vissza; de ha unokája kéri, hogy beszéljen neki azokról az elmult szép napokról, az agg ifjúvá lesz, keble feszül, a megtört test visszanyeri rugékonyságát s lelkesülve beszél nyert csatákról, ifjú felistenekről...

Szép napok! Arany napok! Azok voltak az emberek! Ma még a kandalló mellett halvány fényű, a pattogó rőzse lángjánál beszélgettek, élvezte a boldog családi élet örömmel teljes perceit, másnap, mire a hajnal biborsugarai játszottak a lehullott hópelyheken, mint boszóló felistenek rohantak az ellen földretiprott sorain keresztül a kivívt diadalra.

Egy sorban, egymás mellett küzdöttek a nemzetiszín lobogó alatt apa, fiú, testvér, ur és szolga. Nem volt akkor különbség, nem rang, nem büszkeség, mindannyian egy szent célt, a szabadságért harcoltak; mindannyiak szívét egy eszme, a szabadság szent eszmeje töltötte be.

Szép napok! Arany napok! A Garam egyik oldalán, mint a délre vonuló darvak, húzódtak az ellen balszárnya, hogy az S-en megtelepült honvédek oldal-tüzzel kiszorítsák állásukból. A vezér értesült

Egy finom udvaronc és érdemeit érző katona otthonias bókijával hajtá meg magát az elnök előtt; ez eleje ment, kezét szorított vele s kitüntető nyájassággal vezeté környezetéhez, hol a tábornok rögtön vidám beszélgetésbe vegyült.

Ez alatt többen Mészározt fogták körül. Kötelkedtek a jó öreggel, kérdezték tőle, hogy hadügyér letére miért nem tart tiszt letört szállása előtt, mint a többi tábornokok?

— Hogy is ne! viszonozá tréfásan a miniszter: majd, hogy a szép debreczeni lyánkák ne merjenek a strázsza miatt hozzám jönni!

E közben a városház előtt egy egyszerű zöldre festett parasztszék állt meg; a lovakat valami kopott órnagy rubába öltözött fiatal ember hajtotta; minthogy a városház elé a néptömeg miatt nem lehet hajtani, megállt szekerével az utca közepén, a gyeplőt odavetette hátul uló kocsisának, maga kiugrott a bokáig erő sárba s könyökkel furva magának utat a néptömeg között, a városház lépcsőit hármassával átugorva, felsietett. Alig vette más észre, mint a kik mellett elsuhan.

Ki gyanította volna, hogy ez a kopott, sáros férfi a magyar hadak vezére — Görgői? Odafenn, meg sem törülve sáros csizmáit, benyitott a fényes urakkal tölterembe. Nagy csizmái egész combjágig értek, az az órnagy ruha, mint mult évi szeptemberben fölvetett, s azóta mindig viselt, meg volt kopva minden oldalról, a gallér aranyos paszománján jobban látszott már az ezüst, mint az arany s egyik könyökére akkora fölt vala vetve, hogy azt épen nem lehet eltitkolni. Feje csaknem kopaszra volt nyírva, nagy izmos kezei barnák, kesztyűtlenek s egész alakja oly sáros, a milyen csak lehet valaki, a ki tavasszal Tisza-Füredtől Debreczenig a lovakat hajtja.

A mint belépett, a kik nem ismerék, szinte kedvetlenül látták díszes társaságukban e ki nem kefelkedett alakot megjeleni, míg ellenkezőleg ismerők s közöttük Kossuth siettek elfogadására, s egy perc múlva, mint futó tűz terjedt el a körben: „ez Görgői.”

Mindenki közeledett felé, mindenki vizsgálta arcát és Görgői jól tudta azt, hogy a jelenlevők közt egy sincs, a ki neki vagy föl-tétlen imádjója. — vagy halálos ellensége ne volna. Egyik egy, mint a másik, nem látszott őt érdekeln.

Kossuthnak lekötözött üdvözlését hideg, fészkes főhajtással viszonozta. Mészáros felig föl-kelt szekeről előtte, mire Görgői kissé megbillent fejt, de nagyon kissé.

Guyonnal már régóta feszült viszonyban álltak s iparkodtak egymást kikerülni. A főhadparancsnok állt még utjában: Kiss Ernő.

Görgői úgy tett, mintha a díszgyepruhába öltözött aristocrata észre sem venné; felé sem nézett, mikor mellette elhaladt, sőt többen egy keletkezésben levő gunyosolyt veltek észrevenni arczán.

Kiss Ernő nem várta e viseletet maga iránt s egészen megilletődött rajta. Szomszédjához fordulva egész érzékenységgel mondá:

— En szántizt ágyut foglaltam el a csataterén.

Görgői levette magát minden kínálás nélkül egy szögletben álló szekre s nagy csizmáit hosszan elnyujtva, beszélt a hozzá legközelebb esőkkel, kik épen nem voltak valami nevezetes emberek. A jelenlevő celebritásokat figyelembe sem vevé.

Következett aztán a szertartás. A tábornokok sorba álltak. Kossuth személyesen tüzte fel mellükre az érdemeleket,

a közlegő veszélyről s mielőtt bevárta volna az ellenséget, mint a villám, táborával az S... téren ütötte föl sátorát.

Az osztrák sereg nyomban követte. A hír este jött a magyar vezér táborába, s a fölkelő nap aranyugarai már a csataterébe állított sorok szuronyain törtettek meg.

Az egyiknek veszni kell. Hosszu ideig csak a szuronyok villogása, az ide-oda vontatott ágyuk dübörgő moraja s a csatákürt mélabus hangja figyelmeztetett a történendőkre. Amott az erő, itt az elszántság, ott a kényser, itt a lelkesedés. A harez istene mosolygva várta trónjáról a csata kimenetelét.

Az osztrák, bizva katonáinak számában, mitsem törődve várta a megrohanást. Egyszerre, mintegy varázsütésre, halotti csend lett, mit csakhamar kardok csörgése, ágyuk bombölése s a röpökő golyók halálstülvölése váltott föl. A diadal mérlege az osztrák részére látszott dőlni, s a biztos siker reményétől elvakított sereg nem vette észre, mint vonul egy száma kised, de bátor csapat a közeli dombok felé; mire észrevették, akkor már tisztán ki lehetett venni, hogy a bátor, elszánt csapat dalszóval megy a biztos halál elé.

Istenem! Az volt csak a dal! Benne volt abban minden, minden! Mintha egy nemzet panasza, buja, öröme, fájdalom, ezredéves szenvedése sirt volna benne. Az anya ezzel altatta el gyermekét, az apa ezzel vigasztalta síró gyermekét. Az osztrák vezér mosolygva küldött egy század „vasas német-et” a „gyerekek” megriasztására.

Ha tudta volna; dehogony mosolyog! Mikor már komolyan kezdett föllépni, akkor már a „gyerekek” szuronyaitól legyilkolt „vasas német-ek” paripái is az ő sorain száguldottak keresztül s a paripák nyomába, mint pusztító fergeteg jött a kis csapat.

— Előre fiúk! — hangzott a csapat élén

s mindegyiknek mondá aközben az iránymondatot.

Első volt Mészáros. — Az ősz becsületességnek! (megérdemelt jelszó) mondá az elnök a koszorús keresztet mellére tűzve.

Aztán jött Kiss Ernő. — Az első győzelem hősenek (ennek is tudjuk a történetét.)

Utána Guyon. — Az új haza legvittebb fogadott fiának (ő angol volt.)

Végre Görgőire került a sor. Miért maradt végül? maga vonult-e hátra? vagy Kossuth hagyta őt utól? vagy tán mert legfiatalabb volt?

Midőn Kossuth felé közeledett, a két férfi szeméi találkoztak. Emlékeztünk mindkettőnek beszédes szeméire; a mennyi érzés beszélt Kossuthból, annyi akarat és dacz villogott Görgőieiben.

Kossuth, midőn az érdemrendet, mit a pemetet a legnagyobb elismerésül osztott, vezérének mellére tűzvé, alig hallhatólag azon az elfogódott hangon, melyet akkor lehetett töle hallani, midőn az érzés uralgott rajta, nem ő az érzéséin, rebegé:

— Engesztelődés — a haza nevében. A közelebb állók közül is alig hallá egy pár e szavakat; de mindenki oda nézett és mindenki látta, mily engesztelően nézett fel a hadvezérré, azokkal a nagy, sötéték szeméivel, mint reszkettet keze annak mellén; és látta mindenki, mily dacos tekintetet vetett rá a vezér, mily fagyos merevséggel néztek szeméi azon férfira, kit ő tiszzer megharagított s ugyanannyiszor egy szavával kiengesztelt, kiról tudta, hogy fölé, és mégis hozzá ragaszkodik — és a kinek a nevé a nép bálványozva hordja; — mig az övét alig emlegetti.

Kik e perczben Kossuthot és Görgőt látták együtt, egymással szemben, ezen jelenetet nem fogják feledni soha.

A jó öreg Mészáros, maga elé dünyögve, mondá: „két kard egy hüvelyben.”

Az idő bebizonyította, hogy az öreg katona jó próféta volt.

Tíz hónap múlva Konstantinápolyból vi torlázott Anglia felé Mészáros Lázár. A tengeren viharos idő járt; mindenkit meglepett a tengeri betegség, őt különösen előfogta. Kise-rője Katona Miklós, csak hogy beszéljen valamit, azt kérdezte tőle: „hogyan érzi magát kedves bátyám?”

— Epen úgy, mint hadügyminiszter kormában; felelt rá a jó öreg ur.

Jóka Mór.*

Távirat.

— Hajdu Bösözörmény, március 15. Ma reggel 48 ágyú lövés hirdette a népnek, hogy a magyar nemzetnek emlékünnepe van. Este a 48-as kör által estély tartatik, melyen nagy sokaság vesz részt. S ekkor olvastatik fel Kossuth Ferencz levele is. (A mit ma egész terjedelemben közlünk. — Szerk.)

Debreczen, 1883. márcz. 15.

Ünnepélyes hangulat özönlött el ma Debreczen város egész közönségén, társadalmunk minden osztályán. Férfiak és nők lelkesen egyaránt fellángolt a honszeretet magasztos tüze. A szokásos köszöntések helyett azzal üdvözöl mindenki egymást: „ma van márcz 15 ike!”

* Az 1861-iki „Ústökös”-ből.

kivont karddal rohanó ifju hadnagy szava, kinek hangja a kardok csörrenését, a puskák ropogását s a haldoklók jajkiáltásait is tudórgé.

Az ellentábor sorai lazulni kezdettek, midőn egyszerre lassu dübörgés a közeledő lovasagot jelzé. Új erőt öntött ez az ellenfel sorai közé; de későn.

A kis csapat két tűz közé lett szorítva. Megfújni vagy meghalni, e kettő között volt csak a választás. De ki gondolt volna futásra akkor, midőn a nemzeti lobogón arany betűkkel ott ragyogott:

— Eljen a haza! — Utánam! — dörgé az ifju... Még néhány percz s csak az eltört szuronyok s a haldoklók nyögése jelzé, hogy itt kemény tusa lehetett.

A győzelem a honvédeké lett; mig az ifju hadnagy kised csapatával oldal támadott, az alatt a honvédsereg bekeríté az osztrák főszereget s néhány órai heves ütközet után kizavarta sánczaiból s rendetlen futásban, elhagyva mindenüket, futott ki merre láttott — a vezér után.

A falu félreeső házi egyikében szegény özvegy asszony ül talpig gyszában, forgatva azt a könyvet, melynek balzsamos ígéből már annyit szív merített nyihet, vigaszt. Az ablak mellett halvány leányka bágyadtan hajtja fejét kezére s könnyes szemmel néz a távol halvány kődébe, mintha keresne valamit. Minden zörejnél felve tekint az imádkozó özvegy felé, ki néman lapozgatja öreg imádságos könyvét, hol előre, hol hátra.

Esteledett már, midőn a dobörgés a ház ablakaihoz eljutott, mint villanyütésre ugrott föl a kis leány s könnyezve borult az özvegy nyakába.

— Győztek anyám!

Es a város közönsége lerövtá a kegyelet adóját a dicső mult nagy emlékei iránt. A ref főiskolai ifjuság által rendezett ünnepélyen részt vett a város nagya s apraja. A függetlenségi kör helyiségén egész napon át nemzeti színű lobogó lengett s ez adta a közönségnek tudtára, hogy ma a szabadság, egyenlőség testvériség nagy elvei diadalának emlékünnepe van.

Már egy órakor délután kezdtek nagy számmal gyülekezni a főiskola körül s 2 órakor megindult az óriási tömegből álló s megragadó látványt nyujtó menet a debreczeni honvédsírokhöz. Ott voltak a 48-iki honvédek régi zászlójukkal, a függetlenségi párt saját lobogója alatt a főiskolai énekkar, általában az ifjuság, több iparos egylet mind saját lobogójával. (A későbbi részletekről közelebb adunk tudósítást. Szerk.)

A debreczeni színházban is ünnep lesz ma. A színpad a magyar szabadságharcz 35-ik évfordulati napjának megünneplését hirdeti. Színré kerül: **Marczius tizenötödike**. Apoteozis 1 felvonásban. Irta: E Illés László. (Kar-nagy: Delin Henrik. Rendező: Krecsányi Ignác.) Ezt követi: **nagy némajáték 1848-ból**. A némajáték után: **Gróf Szapary Péter fog-sága**, vagy: Budavár visszavétele a törököktől. Nagy látványos, harcias, énekes népdráma 5 felvonásban. Irta: Birchpfeifer Sarolta. Fordította: Somlyó. (Karagy: Delin H. Rendező: Krecsányi.) Első szakasz: „A magyar küldöttség.” Második szakasz: „A rab-orozslán.” Harmadik szakasz: „A szabadtó.” Negyedik szakasz: „Budavár bevétele.” Ötödik szakasz: „A magyar nemes boszúja.”

Kossuth Ferencz levele.

(Karap Antal urhoz, a hajduböszörményi 48-as kör elnökéhez, válaszul azon levélre, melyben arról értesített, hogy őt a hajduböszörményi 48-as kör 1882. évi december hó 31-én tartott közgyűlésében tiszteletbeli tagjává választotta.)

Cesena, (Olaszhon), febr. 20-án 1883. Melyen tisztelt elnök ur! Cesenában, hol bányám közelemben lakom, csak ma kaptam mult hó 15-én kelt becses iratát, melylyel azon megtiszteltetést volt szives tudomásomra hozni, melyre decz. 31-én a h.-bösözörményi 48-as kör tagjai méltattak.

Ne tulajdonítsa tehát egykedvűségnek köszönetem kifejezésén k késedelmet és tolmácsolja tisztelt tagtársainak hálás érzelmeimet megemlékezésökért, mely annál becsesebb rám nézve, mennél rikkabban részesülök hasonló örömben.

Tudom, hogy honfitársaim megemlékezésére semmi igényt nem tarthatok és nem is tartok, minthogy hazámért eddig csak nélkülözni és szenvedni, de cselekedni nem volt alkalmam.

Hazámot viszont nem láttam, mióta 8 éves koromban, a pozsonyi várfogságból kiszabadulván, testvéreimmel együtt számtizettem.

Harmadikét év mult el azóta, melyen át a külföldön sokat reméltünk, sokat küzdöttünk, semmit sem felejtettünk, sem azt, mily őszintén lett 48-ban a törvényes alpra helyzett függetlenség lehetősége megkísértve, sem azt, mily eredménye volt e kísérletnek.

Nem csoda tehát, hogy azon kiegyezés folytán, mely hazánkat Ausztriához csatolta, meg lettünk fosztva a cselekvés terétől mindennütt, külföldön és otthon.

A szegény özvegy felemelé szeméit, melyekben az eltitkolt könnyek csepje ragyogott. — Győztek, hisz, nyöznök kellett, mert el még a felhők felett ki igazságot teszen jök és rosszak között.

Pedig ha tudták volna! Szegény anya! Szegény leány! A leány karját tartá, hogy keblére ölelhessen, ki isten után legkedvesebbje ezen a világon; az anya már lehetne a forró csokót annak homlokára, a kit úgy szeretett; midőn egyszerre mint villámcsapás jött a hír, hogy — elesett.

A szegény leány szívéhez kapott, hisz megszakadni érze; az özvegy visszaült imádságos könyvéhez s csak annyit mondott: — Legyen áldott az ő szent neve!

Késő éj van, a hold bujdosva jár felleg-től felleghöz, mintha fájna neki látni a sok halottat. A suttogó szellő mintha halotti dalt zengne az ágaitól megfosztott bokrok között.

Halotti csend mindenfelé. A kiserített némaságot olykor szakítja meg a haldoklók nyögése s a halottesteken keresztül száguldó gazdátlan paripák vaskörmeinek csattogása. Senki sincs a halálmezőn, csak két gyszáruhába öltözött nő; az egyik minden tetemnél megáll, megnézi s azután tovább menve fájdalmasan suttogja:

— Ez sem ő!

A másik egy ifju hadnagy mellett térdel; — a ki még most is görcsösen szorítja a zászlót, melyért életét adta — nem sirt, nem könyezett, csak csókjainak özönével borítá el a roncsolt arczot. De miért is sirna, hisz a kit úgy szeretett azért adta életét, a mit még jobban szeretet:

A hazáért!

Szép napok! Arany napok!

Lóval Sándor.

Azon törvény létrejötté óta, mely minket megfosztott a magyar polgári jogtól, igényem honfitársaim megemlékezésére, még kevesebb, mint valaha volt; de ez csak fokozza hálaérzetemet azok iránt, kik nem felelnek meg Kossuth Lajos fiáról, s megemlékezésökkel tanuskodnak a felől, hogy némi elismerésre méltatják azon nélkülözéseket, melyeket szenvedünk, Mythos-ként ismert hazánk iránti hűségéből, nevünkkel összeforrt elvek iránti tiszteletből, sehol gyökeret nem verve, idegen földön idegenek, a politikai jogokat mindenütt "elkülöztö pariak.

Ezen hála-érzettel eltelve, üdvözlöm önöket tisztelt tagtársaim, s jelenek meg szellemileg érdemes körükben.

"Törhet, de nem hajlik!" ezen jelszót olvasom pecsétjükön; e jelszó azt bizonyítja, hogy a törvények korlátain belül állva ugyan, de önk nem szabnak feltételt a haza függetlenségéhez.

A 48-as elnevezés a törvény korlátait jelzi; de jelszavuk az, hogy ha 48. ismét lehetetlenségnek bizonyulna, mint bizonyult 48-ban, önök megtörhetnének bár, de az idegen uralmának meghajolni nem fognak!

Tartsák meg irántam, hálás tagtársuk iránt, szives jóindulatukat!

Hazaifüi üdvözléssel
Kossuth Ferencz.

— Kossuthról. Száműzetésben élő nagy hazánk fia legujabb magasztos tényéről ekesen beszél az, hogy az „orsz. regészeti és embertani társaság" alapítói sorába lépett. Ezt a következő levéllel tudatta b. Nyáry Jenővel a társaság elnökével:

22. Via dei Mille
Turin, február 25. 1883.

Tisztelt báró ur!

Az aggteleki ásatásokról irt jeles munkájának olvasása közben papírra vetett jegyzeteim, melyeket érdeklődésem tanúságul volt szerencsém megküldeni, az Archaeologiai értesítőben felvételre méltattatván, azon értesítést folytán, hogy 2—2 nyomtatott ivre terjedő ez igénytelen dolgozatot a bevett ügyrend szerint száz forint irói tiszteletdíjjal díjaztatik, szabadságot veszek magamnak tisztelt báró urnak azon kérésrel alkalmatlankodni: sziveskedjek az „országos regészeti és embertani társulat" nevemben felkérni, hogy a száz forintot tölem alapítványul elfogadni melőztassék.

Kiváló nagyrabecsülettel maradván tisztelt báró urnak

alázatos szolgálója:
Kossuth Lajos.

Kiss Albert beszéde.

(Tartott a képviselőház márcz. 14. iki ülésében, a közpiskolai törvényjavaslat tárgyában)

T. ház! Ott kezdem beszédemet, a hol a t. miniszterelnök ur tegnap a saját beszédét végezte, azon passzusnak idézésével, melyre maga a t. miniszterelnök ur olyan súlyt fektetett, hogy e tegnapi beszédében ismételt hangzott, t. i. midőn azt mondta, hogy a ezen törvényjavaslat azon alapszik, hogy a felekezettől és nemzetiségektől ne kívánjon többet, mint a mennyit a magyar állam érdekében kell; annyit azonban kívánjon meg.

T. ház, e kijelentést többször hangoztatta már a t. miniszterelnök ur, mint mondtam, e házban, de még eddig legalább egyetlenegy szóval sem igazolta, hogy a kitűzött-nél e javaslat többet nem kíván. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Én nem tehetek arról t. ház, hogy a közoktatásügyi miniszter ur ezen törvényjavaslatban semmi nagyobb, semmi mellyebb közoktatási politikát nem inaurált, én nem tehetek arról, hogy ha ezen törvényjavaslatot alaposan megvizsgáljuk, elejétől végig (2.) nem tudok abban semmi más egyebet feltalálni, mint az ugynevezett föfelügyeleti hatalomnak — potentas suprema inspectio-nis — oly módóni megrendszabályozását, a mint azt a javaslat célozza. A mely megrendszabályozás pedig egy a t. miniszterelnök ur tegnapi kijelentésével, mint a közoktatási miniszter urnak maga ezeltől a t. képviselőház elé, és így a nemzet színe előtt tett ünnepeles nyilatkozatával oly homlokegyenest ellenkezik, hogy a kettőt ugyanis logice kibékíteni nincs emberi bölcsesség, a mely képes legyen. (Helyeslés szélső balfelől.) Azt mondta ugyanis a közoktatási miniszter ur nem nagyon régen 1880. márcz. 19-én e házban benyújtott közpiskolai akkori törvényjavaslatának indoklásában, hogy az önkormányzattal bíró hitfelekezetek, jeseben a protestánsok részére 1790/91: XXVI. t. cz. a közpiskolákat illetőleg is nevezetes jogokat biztosított, a melyeket nem megszorítani, vagy épen visszavenni, sőt más felekezetekkel, testületekkel és magánosokkal is megosztani lehet, a mai törvényhozásnak méltó feladata. (Igaz! Ugy van! szélső balfelől.) Ugyan kérem a közoktatási miniszter urat, legyen szives megmagyarázni, kimutatni e törvényjavaslatból, hol tesz abban eleget ezen ígéretnek? Magyarazza ki logice, — felfoghatólag — miként változta be e törvényjavaslat által az egész nemzet előtt tett azon ígéretet? Hiszen három év nem oly hosszú idő, hogy elfeledje egy nemzet azon nyilatkozatot, amit hivatalos állásában, hivatalos helyén egy közoktatási miniszter a nemzet előtt tesz. Kötelezőnek kell azon nyilatkozatának

lenni, mert a következetesség azt parancsolja, hogyha a miniszter ilyen nyilatkozatot tett, akkor vagy beváltja és megtartja azt, vagy ha be nem válthatja, tudja kötelességét és ott hagyja székét s hivatalát nem folytatja tovább (Elnék helyeslés a szélsőbal felől)

Törvényhozás.

Budapest, márcz. 14.

Kilenczedik napja a közpiskolai javaslat feletti általános vitának a képviselőházban. Elsőnek Lánzy szólt fel a javaslat mellett, bangoztatva a classici oktatás nagy fontosságát. Utána Kiss Albert beszélt a javaslat ellen, a javaslatot a függetlenségi állásponttól sem fogadja el; a rendőrállam inaurálását látja a javaslatban s különösen a 24. §-ról azt mondja, hogy még a józan észsel is ellenkezik. (Beszédét egész terjedelmében közöljük.)

Horánszky Nándor az egységes közpiskolai ellenében a javaslatot pártolja, polemikail Zayval, kinek behizelgő módorára azt mondja, hogy "Timeo Danaos, et dona ferentes," miután nem utasította vissza Schulverein törekveit. Bartha Miklós beszéde elején kiemelte a javaslat előnyeit, de aztán az ellen nyilatkozott.

Tischler Vincez rövid beszédében nyilatkozott a javaslat mellett s utalt a szépségi németekre, kiknek érdekei azonosak a magyar állam érdekeivel s épen azért nemcsak nem ellenzik a javaslatot, sőt örömmel fogadják.

Kriszinkovich Ede historizálva a javaslat ellen nyilatkozik, melyről azt mondja, hogy nem is az a célja, hogy a közpiskolai tanügyet rendezze, hanem célja, e 22. §, "intentionaik iucarnatioja."

Wagner József a ka/holikus szempontokat, a vallás erkölcsi nevelés szükségét és fontosságát hangoztatva, a javaslatra szavaz s röviden polemikail Thalyval, ennek a várnai vészre mondott szavait cizfolva — Bacon felekezetei és szász nemzetiségi szempontból nem fogadja el a javaslatot.

Külföldi dolgok.

— Az angol nadsereget ujonan szerelik fel. A hadügyi költség harmadfél millióval több lesz, mint eddig. — **Petervárótt** tegnapielőt Perfiliev titkos tanácsos és postagazgató akart öngyilkossá lenni. Sikasztott a konferencia Londonban 9 pontban kötötte meg a szerződést. — **Gorcakov herczeg** halálának körülményeiről a „Berl. Tbl." a következőket írja: „A herczeg huszonegy napi ágyban fekvő betegeskedés után halt meg. A legutolsó napokban semmi ételt vagy italt megemészteni képes nem volt. A holttest föloncolása gyomor-gyulladás és tüdőbetegséget derített ki. A holttestet az orosz templomban tetézik rava-talra, és aztán haza viszik Szt. Petervárra, a hol el fogják temetni. Gorcakov halalos ágya körül már régen együtt volt egész családja.

ÜJDONSÁGOK.

* **Nyilatkozat.** Vértessi Arnold és Hentaller Lajos urak közt felmerült becsületbeli ügy a lovagiasság szabályai szerint elintéztetett.

Budapest, 1883. márcz. 14.

Álgya Sándor, Komjáthy Béla, Márk Endre, Verhovay Gyula.

* **Kegyelet.** Jó emléku enekvezérünk Garbóczy Sámuel síremlékére szerkesztőségünkben újabb adakoztak Révész Bálint ref. püspök 5 fto, Kenessy Antalné urnó 3 fto. Így az eddig gyűlt összeg 51 ft 50 kr. A kegyes adakozóktól függ, hogy a tavasz derültével felállítsuk azt az emléket, mely hirdetni fogja az az elők hálás kegyeletét.

* **A jó öreg Aszalait** — a feledhetlen öreget, ki évek óta nem jelent meg színpadunkon, — fogjuk meglátni hét fön, és pedig a **Németh József** alakításában, kinek jutalomjátéka is lesz ez alkalmal. Várva várt darab. Németh Józsefnek a jutalomjátéka, kinek egyéniségehez épen annyira bele illik az öreg Aszalait száraz humora, mint akár a Csoma Adalint, avagy a Pörgő Mukié. Erősen hisszük: a mondotnak eléggé ajánlják egy a jutalmazottat, mint a darabot.

* **Kiss Mihály** és neje, (színtársulatunk ujonnan szerződött tagjai, megérkeztek városunkba. Kiss Mihály valószínűleg kedden a „Gascognei"-ban, szerdán pedig a „Csikós" ban lép föl, s ez alkalmakkor bő alkalma nyilik közönségünknek gyönyörködhetni ama szép bariton hangban, melynek párja köztudomáslag a vidéken nincs. Az arad-nagyváradí színtársulat pótolhatatlan tagot veszett Kiss Mihályban; a debreczeni-budai pedig, azt hisszük, minden eszközt meg fog ragadni, hogy őt meg tarthassa. E kiválóan érdekes debutizást ajánljuk előre is közönségünk figyelmébe. — Kissné „Lecouvreur Adrienne"-ben fogja magát bemutatni.

* **Színügy.** A nagyváradí színügyi bizottság jegyzője, ifj. Gyulakai Lajos tegnap tudatta Krecsányival, hogy Mansberger táviratilag nyilatkozott s a nyarat Nagyváradon tölti. Így tehát „annyi veszély után" Krecsányinak Buda maradt meg, mely nyereségeség ugyancsak hozzáfér a szerencsekívánat.

* **Az iparos-kör** megalakíthatása céljából kibocsátott aláírási ívek egyrésze már beadatot a bizottság elnökéhez Jóna Dánielhez. Ez íveken az aláírt tagok jelentékeny számot képviselnek, s mint halljuk, vasárnapoz egy

hétre már az alakuló közgyűlés összehívása tervezeték.

* **A 48/49-iki egyenruhás honvédek** által ma a „Korona" vendéglőben tartandó tánczvizsga, mint az előkészületekből itelni lehet, fényesnek ígérkezik. E tánczvizsga a márcz. 15-ére rendezett ünnepély kiegészítő részét képezi, s a jövedelem az egyenruhás honvédek ruháinak fentartására fordítatik. Ajánljuk a nagy közönség pártoló figyelmébe.

* **A debreczeni színtársulat** azon tagjai, kik a bekövetkező virágvasárnapján a Krecsányi Ignác társulatától megválnak, bucsu estélyt szándékoznak rendezni a Thalvieser Alajos vendéglőjében, melyre a megmaradt tagokon kívül a közönség köréből is számosan lesznek hivatalosak.

* **Az iparos tanoncok** még folyvást nem akarják látogatni az ipar iskolákat. A hetenkinti pár órát is, melyet minden szerdán és szombaton az esteli órákban a munkától elszakíthatnak, sajnálják feladolni saját jóvoltuk ért; innen van aztán az, hogy az iparhatóságuk adnak reudkivüli bajt a mulasztásokkal. Az önálló iparosok, kik tanoncokat tartanak gondoskodhatnának már egyszer módokról, melyekkel a létező bajnak elejét vehetnék.

* **A nagyerdői fürdő** helyisége még mindig sok hiányban szenved felszerelés tekintetében. A fürdőszobák ugyanis elhanyagolt állapotban vannak, főleg pedig a minden fürdőben létező csegettyny it hiányzik, a mi bizonyos esetekben feltétlenül szükséges. — A fürdő új bérlo kezebe meuvén át, elvárja a közönség a városi hatóságtól, hogy a szükséges javításokat eszközölni, s a hiányokat mielőbb pótolni fogja.

* **Közlekedés a föld és hold lakói közt.** Nem rég az a hír jelent meg a lapokban, hogy néhai Koch Ágost 200 aranyat hagyományozott e m. t. akadémiának pályadíjul azon kérdés megoldására, miként lehetne a föld és a hold lakói között közlekedést létrehozni? Erre név több oldalról kérdések intézettek az akadémiához. A főtítkári hivatal kijelenti, hogy Koch Ágost hagyományáról az akadémiához értesítés nem érkezett.

* **Vihar okozta nagy szerencsétlenségéről** hoznak hírt a lapok hollandi Frieslandból. Egy hollandi halászbárka-flottillát a mult napi viharok előkaptak, s elsüllyesztettek a legénységgel együtt. Mintegy 80—90 ember veszett a tengerbe, nagyobbára családapák.

* **Országos kiállítás** 1885. évben Budapesten tartandó országos általános kiállításról szóló törvény a koronától már szentesítést nyert, a hivatalos lap már közölte a gróf Széchenyi Pál kereskedelemügyi miniszter által kiadott szervezési szabályzatot a kiállítási bizottság számára. A miniszter egyidejűleg kinevezte az országos kiállítási bizottság elnökévé dr. Matlekovics Sándor kereskedelmi miniszteri államtitkár, alelnökévé gr. Zichy Jenőt, az országos iparegyesület elnökét, tagjaivá Ráth Károly főpolgármestert, Keleti Károlyt, az országos statisztikai hivatal főnökét és Thaisz Elek városkapitányt, továbbá a kiállítási hivatal igazgatójává dr. Schnierer Gyula miniszteri tanácsost, titkárává pedig Balogh Vilmos miniszteri titkár.

* **A férjhódításnak** egy új nemet talált ki Papp Imréné. Alig három hónapja lettek ugyanis egymásé, de mégis csakhamar tapasztalni volt kénytelen, hogy férje iránta mind hidegebbé válik. Hogy észére térítse s mármár elpártolt szeretetét visszahódítsa: mintegy három héttel ezeltől egy vasárnap napon egy pálinkás-pohár rumba jó darabka kekét adott be neki és a beadványt azóta még ismételte. De harmadszor rajta vesztett. Férje panaszt tett a rendőrségnek, s a férjhódító nő kihallgatván, ugye alkalmasint a törvénysek elé került.

* **A hiányzó patkányok.** Mikor még államtitkár volt Fest, különösen arra fektetett nagy súlyt, hogy a hozzá beterveztett iratok mind kifogástalan magyarsággal legyenek írva. Ha valaki stiláris botlás követett el, többnyire maga elé cizálta és figyelmeztette a baklövésre. „Szincerialását!" — a hogy ő nevezte — azzal szokta mentegetni, hogy neki, mint kirchdraufi szépsi németnek, sokkal nagyobb becsületben kell tartania a magyar nyelvet, mint a nagy-szalontai vagy szegedi magyar embereknek. Egyszer valami patkányirtó szerre nézte tette neki jelentést egyik alantabb hivatalnok, ki így kezdte iratát: „G... r-nak az ide mellékelt patkányok kiirtására vonatkozó ajánlata" stb. Fest maga elé hivatva az illetőt s így szóló hozzá: „Uram! ez az akta nincs rendben!" A hivatalnok persze elképedt: „De kérem, méltóságos uram — szolt — azt hiszem — "Ne higjen semmit! Itt valami hiányzik!" „Lehetetlen!" „Igenis hiányzik egy melléklet, melyre pedig ön a jelentésben hivatkozik is!" „El nem bírom képzelní... " „Nem-e? Hát a patkányok hiányzanak! Hiszen ön világosan azt írta bele: Az ide mellékelt patkányok kiirtására vonatkozó ajánlat!"

Debreczeni színház.

(Szerdán má cz. 14-én FOLTÉNYI Vilmos jutalomjátékán adatott „FÖRÖL-FÖRRA" életkép 5 feiv. írta: Müller Hugó.)

(T. L.) Akit a debreczeni közönség meg akar jutalmazni, meg van a jutalmazva. Példára a mai jutalomjáték, melyre a legválogottabb közönség töltötte meg a páholyokat és ülőhelyeket s a lehető legszívesebb fogadtatásban részesítette színtársulatunk veterán tagját, a derek Foltényi Vilmost. A gyönyörű koszoruk és virágcsokrok, — a legelőkelőbb családok ajándékai — egész halmazt képeztek. Ha valaki, ugy Foltényi bizonyára megérdem-

lette ily impozáns jutalmazását, mert hiszen a 17 év alatt kétezernél többször kacagzattatta meg az érdemes színen a debreczeni közönség minden osztalmán az ő jóizu kifogyhatatlan humorával. Ujjab időben ritkábban lep fel nagyobb szerepben s annál jobban esett látnunk ez estén Brummer György kvesis szerepében azt a fürge elevenséget, azt a keresztelen bonhomiót, s azt a talpraesett kedélyeskedést, mely ma minden ízében a régi, jelles Foltényira emlékeztett.

A jutalmazottan kívül sok tapsot kapott még Vadnai V. (Lizette) Abonyi (Ernö) és Boránd Gy. (Czecziczacsek klavirmester) Utóbbi különösen maskjával keltett zajos derültséget.

Nagy számú közönség.

Humor.

S z e l l e m é s t e s t v é r. Révész Bálint, a mostani n gyhíru debreczeni pap s tiszántuli reform. egyházkerület szuperintendense már fiatal korában kitűnt szónoki jelessége által. — Mint kaplán szónokolt egyszer a h. b. szörményi templomban s szokása szerint az egész gyülekezetet elragadá szép beszéde által, melyben a halandó szellemi fenségét s terveinek merészségét fejtegette. Istenitisztele után a templomból kijövő nép dicséretet halmozott az új tiszteletre, kinek még akkortájban kevéssé értet kifejezését s új szavait feltűnően szépeknek találta. — Vegre bele szolt egy idős hajdu atyafi is, a nagy dicséretbe.

— Már az igaz, hogy helyre egy ember az új kaplán, mert igazán a szívünkre beszélt ám: ámbár megvallom, hogy néhol nem is értettem voltaképpen, hogy kiről beszél. S z e l l e m i . . . no azt ismerem, hisz a nánsi patikúr; de T e r v e i n e k még eddig híret sem hallottam a hajdu városokból.

R á k ó c z y ó b e s t e r e. Volt Rákóczynak egy őrmestere, ugy hívták, hogy Mondok őbester.

Ezen egyszer az a szégyen esett, hogy ebéd felett azt kérdezte tőle a fejedelem: „hány az Isten?" — s az öreg hunnus azt találta rá felelni, hogy k e t t ő.

Nosza lett nevetés.

Az öreg erősen restelte a dolgot; fel is fogadta, hogy utána lát az odafenn valóknak. Csak egy akadály volt, az, hogy nem tudott olvasni.

Hanem segített magán.

Megfogadott egy diák ifjat, a ki esténként aztán olvasta előtte a bibliát.

Mi tagadás benne, biz az öreg kurucz-nak sok nem fért fejébe; hanem a felolvasó humanissimus mindent igen szépen megmagyarázott neki ezzel a két-három szóval: „Hjaj! az Isten mindenható!"

Az öreg ur meghitt a diáknak s azt mondotta reá: „no jól van, gyertünk tovább!"

Egyzer következik a Sámson historiája, melynek rendi szerint ezer filiszteus lesz áldozata Sámson roz kedvének.

— Hogy van te, hogy van?... Ezer filiszteust egy maga?...

— Hjaj! az Isten mindenható — sietett exeketálni a diák.

— De öcsém, a ki krudalítása van, nekem azt ne mond: én is tudom, hány nímélet lehet felapritani, pedig az nem filiszteus; hagyj abba, nem ér az igazságod egy pipadohányt.

Azzal falbak fordult, és soha sem olvas tatta többé a proféták írásait.

GAZDASÁG, IPAR, KERESKEDELEM.

Debreczen, 1883. Mártius 14.

A debreczeni iparos ifjusági egylet f. hó 4-ikén tartott választmányi ülésén a tudvalevőleg Kolozsvárt megtartani szándékolt 5-ik vándorgyűlés tárgyában a következő határozatot hozza:

Tekintve, hogy kolozsvári testvér-egylet számtalan felszólítás után sajnálattal tapasztalt hallgatásával nyilvánvaló közönyösségeről tett bizonyoságot az V-ik vándorgyűlésnek Kolozsvárt tervezett megtartása iránt; az általa elvállalt segéd és tanonc mint kiállítás ez idei megtartásáról pedig végleg lemondott.

S tekintve, hogy a IV-ik vándorgyűlésnek akkor, — midőn az V-ik vándorgyűlés munkakiállításal kapcsolatos megtartását az 1883-ik évre Kolozsvárra határozta, — intentionja egyletünk nézete szerint az volt, hogy 1883-ban és pedig munkakiállítás a összekötve tartassék meg a következő vándorgyűlés s a megtartási hely e határozatban csak másodrangú fontossággal birhat.

(Vége köv.)

Felelős szerkesztő: HENTALLER LAJOS
Kiadó tulajdonos: KUTASI IMRE.

1883-iki friss töltésű szolyvai savanyu-viz, diszesen kiállított üvegekben k a p h a t ó: CSANAK JÓZSEF fűszerkereskedésében.

seége lerövtá a kegyelet nagy emlékei iránt. A nagy rendezett ünnepe- os nagyja s apraja. A k ör helyiségén t nem zeti színü s ez adta a közönség- a szabadság, egyenlőség a diadalának emlékün- delután kezdtek nagy fősikola körül s 2 óra- si tömegből álló s meg- ó menet a debreczeni oltak a 48-iki honvédek aggetlenségi párt saját lal enekkar, általában az let mind saját lobogójá- lekről közelebb adunk

házban is ünnep lesz ar szabadságharcz 35-ik megünneplését hirdeti. s tizenötödika. Apothe- a: E Illés László. (Kar- Rendező: Krecsányi Ig- gy nemaképlet 1848 ból. róf Szapary Péter fog- vsszavetele a török- harczias, énekes nép- rta: Birchpfeiffer Sa- olky. (Karnagy: Delin yi.) Első szakasz: „A asodik szakasz: „A rab- szakasz: „A szabadtó." adavár bevetete." Öt- ar nemes boszuja."

rencz levele.

adudbőszörményi 48-as kör végre, melyben arról érte- szörményi 48-as kör 1882. ott közgyűlésében tisztelet- valasztotta.)

n), febr. 20-án 1883. ok ur! Csesenában, hol m, e s a k m a kaptam berses iratát, melylyel olt szives tudomásomra l-én a h. b. b. szörményi tak.

tehát egykedvűségnek k késedelmet és tol- rásainak hálás érzel- kért, mely annál be- nál ritkábban részesü-

ntársaim megemléke- mar tarthatok és nem is bert eddig csak nekü- e cselekedni nem volt

nem láttam, mióta 8 sonyi várfogságból ki- mel együtt száműzettem. ult el azóta, melyen remeltünk, sokat köz- teltettünk. sem azt, a törvényes alapra hétésege megkísérte, e volt e kísérletnek.

hogy azon kiegészés Ausztriához csatolta, selekves terétől min- on.

elemelést szeméit, me- yek csejpe ragyogott. rőznök kellett, mert igazságot teszen jók

ha!

eny leány!

á, hogy keblére öle- edvesebbje ezen a vi- elhelte a forró csókot gy szeretett; midőn pas jött a hír, hogy szívéhez kapott, hisz egy visszaült imá- annyit, mondott: z ő szent neve!

bujdosva jár felleg- neki látni a sok ha- tha halotti dalt zeng- bokrok között.

felé. A kísérteties a meg a haldokló a keresztül száguldó rmeinek csattogása. n, csak két gászru- yik minden tetemél n tovább menve fáj-

dnagy mellett térdel; sösen szorítja a zász- — nem sirt, nem k özönével borítá el rt is sirna, hisz a kit létét, a mit még job-

napok!

Léval Sándor.

Hoff János-féle maláta egészségi csokoládé

A HOFF JÁNOS-féle maláta-csokoládé

s az idült gyomor-, illetőleg emésztési bántalom és vérszegénység **meggyógyítása.**

Valódi hamisítatlan állapotban idegerősítőül a vérbajok és a lesavanyodásnál orvosilag rendeltek a maláta-csokoládé kiváltképen a sápkór és vérszegénységű. A legfinomabb maláta-csokoládé erő-ítésre előnyös. — 20 év alatt 58 kitüntetésben részesítve, készítve Hoff János csász. kir. udv. szállító ur, a maláta-készítmények feltalálója és készítője maláta-kivonat csokoládé gyárában.

Köszönőlevél Budapestről.

Tekintetes ur! Tény, hogy 5 évvel ezelőtt meghűtöttem magamat olyannyira, hogy nemcsak orvosok, hanem mindazok, kik csak egyszer láttak, életemhez semmi reményt sem kötöttek, kegytelen voltam a Szepeesség, zord éghajlata miatt, azonnal elhagyni és az enyhébb éghajlattal bíró Budapestre átköltözni. Már akkor is, minthogy más szerek nem használtak, menedéket kerestem a maláta-kivonat készítményekben és rövid idő múlva könnyebbülést éreztem. Azóta a készítményeket rendszeresen használok és állapotom annyira javult, hogy reményem van e bajból kigyógyulni. — A midőn el nem mulaszthatom ez alkalommal a maláta-készítményeket a közönségnek ajánlani, kötelezve érzem magamat uraságoknak köszönetemet nyilvánítani és maradok kiváló tisztelettel

Budapest, 1882. márczius 22.

Wozatka Ferencz.

FŐRAKTÁR: Debreczenben Csanak József főpiacz, továbbá Riekl József Zelmosnál Geréby Fülöp, Varga Lajos, Ujházi István. — **Nagyvárad:** Jánky Antal. — **Nyiregyháza:** Korányi Imre gyógyszerésznél. Továbbá minden nagyobb gyógyszerárban.

Hoff J. féle maláta-kivonat egészségi sör

A budapesti ásvány vegyészeti gyár

ákácza-utca 35. szám.

ajánlja a következő cikkeket:

ROVAR POR!

svábok, oroszogár, (bűdösörös) poloska, balha, mely minden a világon létező rovar ellen, azonnal ölé hatású. Egy 25 deka súlyú csomag, utánvétellel 50 kr.

Fém tisztító pomádé,

fém tisztító pasztnak is nevezve, legnagyobb fajta csomagolással együtt csak 50 kr. Utánvét mellett.

Patkány- és egér-méreg!

a legjobb, biztos hatású, azonnal ölé szer, jótállás mellett csomagolással együtt utánvétellel 50 kr.

Vörös tisztító por,

15 diszesen kiállított csomag 50 kr. Utánvét mellett.

Bécsi méz,

friss, 15 légmentesen elzárt csinosan kiállított csomag 50 kr. Utánvét mellett.

KERESKEDŐK százelemben részesülnek, s kívánatra az összes gyártmányaink-ról árjegyzéket küldünk.

Hirdetmény.

A Pacz-, Nagycsere-, Fancsika-Bánk-, Haláp és Monostor erdőrezseken találtató, a nemes város tulajdonához tartozó kaszálónak, a folyó 1883. és jövő 1884. évekre s így az 1885-ik évi április hó 1-ső napjáig terjedő 2 évi időszakra haszonbérbe adására a folyó mártius hó 18-ik napja tüzetvén ki: a két évre megajánlandó haszonbéri összegnek azonnali lefizetése mellett a kijelölt időben és a városnál nagy termében megtartandó ezen nyilvános árverésen való megjelenés végett a haszonbérrelni kívánók meghívottak, a kaszálók kimutatása addig is a számvevői hivatalnál megtekinthetők.

Debreczen, 1883. mártius 10.

A városi tanács.

A megküldött könyv nekem nagy szolgálatakat tett, mert nemcsak én, a ki már teljesen reménytelen valék, hanem számos ismerősöm is benne foglalt tanácsoknak köszönhetően egészségek helyreállítását. — Ezeket írja egy szerencsésen kiépült a Dr. Airy gyógymódjáról. E 416 lapra terjedő kitűnő munkában nemcsak a betegségek leírása foglaltatik, hanem egyszerűsített oly gyógyszerek is vannak felsorolva, melyek tényleg jóknak bizonyultak, úgy, hogy a beteg a felesleges kiadásoktól mentesül és a könyv megvásárlását, mely Richter kiadó-intézetében Lipcsében jelent meg. E könyv 75 kr. behirdetése mellett Gorischek K. egyetemi könyvtáros által (Bécs I. István-ter 6. sz.) kívánatra bérmentve küldetik meg.

10.

Eladó föld.

Öt hold és husz quadrát öl újföld, a körkemenczénél, szabadkézből eladó.

Ertekezhetni a tulajdonossal, liba-utca szeglet 2052, szám alatt

Némethy József.

Mindennap kapható nagyban és kicsinyben

friss bécsi élesztő

Lamprecht Frigyesnél

N.-Várad-utczán,

„A SZÉP SÜTŐ LEÁNYHOZ.”

Pályázat.

A debreczeni főiskolai pénztár-elnöri hivatal megüresedvén: felhívattak azok, kik ezen 500 frt évi fizetéssel díjazott állomást elnyerni óhajtják, miszerint ez iránt való pályázati kérvényüket f. é. április hó 1-ső napjáig hozzám adják be.

A kérvényhez csatolandó a hatóság minőségéről szóló bizonyítvány.

Azoknak, kik bizonyítani tudják, hogy valamely ilyen vagy hasonló helyen nyert jártassággal bírnak a számviteli- és pénzkönyvelésben: ez a választásnál előnyükre fog szolgálni.

Végül megjegyeztetik, hogy a megválasztandó ellenőr 500 frtot tartozik készpénzben vagy értékpapirokban biztosítékul letenni.

Debreczen, 1883. márczius 13.

Révész Bálint.
püspök.

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

legfinomabb égvényes

SAVANYU-KÚT

legjobb Asztali-és Udító ital,

Kitűnő hatásának bizonyult köhögésnél, gége bajoknál, gyomor-és hólyag hurutnál.

ÉDECSEK (az emésztés elősegítésére).

Mattoni Henrik, Károlybadban Csehorozág.

A felíratra s a dugaszba égetve a mint itt látható pontosan tessék ügyölni.

MATTONI'S GISSHÜBLER

Debreczen, 1883. Nyomatott kiadótulajdonos KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, miszerint a napokban

raktáromat

ujjonnan a tavaszi és nyári idényre a

LEGUJABB DIVATU CZIPÓKKEL

dusan felszereltem.

Továbbá bátorodom a t. közönséget figyelmeztetni, hogy nálam úgy férfi-, mint női- és gyermek-czipők megrendelhetők, melyeknek pontos kiszoklásáról t. vevőimet biztosíthatom.

Midőn az eddig irántam tanúsított bizalomért halás köszönetemet kifejezném, vagyok azon alázatos kéréssel, hogy méltóztassék ezt továbbra is fenntartani,

kiváló tisztelettel
Tóth Ferencz
cipész,
Rózsater, a városház alatt.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Minden hasonló készítmény felett előnyvel bírnak a en pastillák, melyek minden ártalmas állagot mentek; legnagyobb sikerrel alkalmaztatnak alszervi-betegségeknek — váltóláznál, mellbetegségeknek, bőr, szem, agy, száj- b betegségeknek, gyermekek és női betegségeknek; könnyen hajtó és vértisztító, egy gyógyszer sem kedvezőbb és ártalmatlanabb a

DUGULÁST

leküzdni, mely minden betegségnek forrása. Czukros voltuknál fogva gyermekek is kedvelik. Ezen pilulák PIITHA tanár udvari tanácsos bizonyítványa által lettek kitüntetve.

Egy skatulya, mely 15 pilulát tartalmaz, ára 15 kr. Egy csomag, mely 8 skatulyát és így 120 pilulát tartalmaz, csak 1 frt.

OVÁS! Minden skatulya, melyen e czég: „Apotheke zum heil. Leopold“ nem áll, hamis, melynek megvetelétől a közönség óvatik.

Megfigyelendő, hogy rossz, siker nélküli, sőt ártalmas készítmény ne vétessék. — Egyenesen Neustein-féle Erzsébet pilulák kérendők, ezek s a használati utasítás az itt látható aláírással vannak ellátva

Főraktár Bécsben:

Apotheke zum heiligen Leopold Neustein Ph. Stadt, Ecke der Planken und Spiegelgasse

s minden gyógyszerárban. (9)

1 frt 15 kr. beküldés mellett küldünk egy tekercset bélyegmentesen.

Figyelmeztetés.

Az általánosan ismert, jó hírnevek örvendő s több oldalalug kitüntetett sósorszeszi készítményem — kelendőségénél fogva — sok utazásnak lévén az utóbbi időben kifeje elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módosítom s arra kérek nyomatvan saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén az egyszerűsített védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSORSZESZ

gyors enyhítést eszközöl

csuzos szaggatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeség, benuások stb. stb. ellen. Fogtisztító szerül is igen ajánlható, a mennyiben a fogak fényt elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagtalan ízt nyer a szá sz elpárolgása után, valamint ajánlatos és szer fejmosásra is. a hajidegek erősítésére a fejkorpaképződés megakadályozására és annak eltávolítására.

Ara egy nagy üveggel 80 k. egy kis üveggel 40 k

Használati utasítás magyar vagy német nyelven bizománnyal névsorával ellátva, minden kéréshez ingyen mellékeltelek.

BRAZAY KÁLMÁN.
Budapest, IV., Múzeum-körút 23. sz.

Raktár: Debreczen: Geréby Fülöp.

Védjegy 419. és 420. szám

Ingatlanokra való 5% kamatu

törlesztési kölesönök, nagyobb és kisebb összegekben kaphatók; — melyekkel régi drága kamatu terhek át is változtatnak.

Ádámsz Arnold
Debreczen, rózsater 16. sz.

Herlandi

KÖTŐ és SPULNI

CZÉRNA.

Kötő czérna gyári-jegy.

Spulni czérna gyári-jegy.

A bécsi és párisi világkiállításnál a legnagyobb díjakkal kitüntetve. Általánosan kedvelt kitűnő minőségénél fogva és kapható az osztrák-magyar birodalom minden kis és nagy kereskedésében.

i88

Előszó
Helyben
Egy évre
Fél évre
Negyed évre
Egy évre
A lap mellé
deu közlemény
kérlek meg
bíróságnak
Előszó
TELEGRÁF
CATHY
Körmend
talán KUTASI
nyomdájában

Nagy szentvát
nak köz
ellenünk
gadnak
ereszszék
ők — az
hoz tartoz
Ezt
plomban,
tek össze
törvényjav
heves szón
rok zsarn
tattak a
hazájuk,
nyire gazd
Erdélyben
Ily a
czeit hason
dével, esa
azt a bu
kezdetleges
áll Magyar
A mi
elfogadott,
t is égi
széről a
mi ennek s
takozást R
irta alá. B
ily tények
az semmit
gyűlölet s
ban azt a
mit az ist
osztogatni
tának.
Mi is
vaslat ellen
gaztos sze
tiségi czéll
den azonos
zetiségi tör
politikai el
zás ellenére
Távol
hogy ebben
juk a mag
delni a fé
lájuk. Ugy
történelmile
vét is, m
sága s ma
ténem bi

A »DE
A holt
A holt
Osz az
Közlelet
Gondola
Hej! nem
En honk
Itt a kis
De az ed
Oh olyan
Hiszen le
Itt nyit
Itt ismert
Itt terved
Itt szállt
Érzelmim
Legszobh
... Rész
Oly szer
Szomorú
Mióta a
Mint a
Az én l

— Igaz t
Éj van.
körültem, miu
volna szobám